

Hvornår slutter efterlønnen?

- Når du fylder 65 år
- Ved overgang til førtidspension
- Ved udmeldelse af DANA

Få mere information

I denne brochure har DANA givet dig de vigtigste overordnede informationer om efterlønnen, men der er stadigvæk mange ting, du skal vide, før du beslutter dig.

DANA har også udarbejdet en brochure, som fortæller om de mange regler der er, hvis du vil gå på efterløn. Brochuren: "Hvad må du på efterløn", kan du rekvirere på vores hjemmeside www.dana.dk/brochure.

Vi anbefaler stærkt, at du kontakter DANA for at få yderligere information og svar på dine spørgsmål. Find adresserne på bagsiden.

DANA DÆKKER DANMARK

HOVEDKONTOR
VIBEVEJ 11
2400 KØBENHAVN NV
TEL 70 21 75 75
FAX 70 21 75 79
DANA@DANA.DK

SLAGELSE
ROSENGADE 3
4200 SLAGELSE
TEL 70 21 75 65
FAX 70 21 75 69
4200@DANA.DK

ODENSE
HJALLESEVEJ 40
5000 ODENSE C
TEL 70 21 75 45
FAX 70 21 75 49
5000@DANA.DK

KOLDING
SYDBANEGADE 4
6000 KOLDING
TEL 70 21 75 35
FAX 70 21 75 39
6000@DANA.DK

ESBJERG
NØRREGADE 14
6700 ESBJERG
TEL 70 21 75 37
FAX 70 21 75 47
6700@DANA.DK

HERNING
NYGADE 8
7400 HERNING
TEL 70 21 75 33
FAX 70 21 75 46
7400@DANA.DK

ÅRHUS
EUROPAPLADS 6
8000 ÅRHUS C
TEL 70 21 75 95
FAX 70 21 75 99
8000@DANA.DK

AALBORG
VESTERBRO 33
9000 AALBORG
TEL 70 21 75 44
FAX 70 21 75 66
9000@DANA.DK

Alle kontorerne har åbent hverdage fra kl. 10 til 15.

HVAD MÅ DU PÅ EFTERLØN

En fleksibel efterløn

Efterløn er et godt tilbud til de medlemmer, som helt eller delvist ønsker at trække sig fra arbejdsmarkedet i 60 års alderen.

At gå på efterløn er dog ikke nødvendigvis det samme som at forlade arbejdsmarkedet for altid. Reglerne er i dag så fleksible, at du har mulighed for at arbejde, lige så meget du vil, selvom du er gået på efterløn. Arbejdet medfører bare, at der bliver trukket i din efterløn. At arbejde som selvstændig kræver dog en forudgående tilladelse.

Du har også mulighed for at deltage i mange former for frivilligt arbejde som efterlønsmodtager.

Arbejde i efterlønsperioden

Hvor meget kan du arbejde som lønmodtager?

Du kan arbejde, lige så meget du vil fra den første dag på efterløn. Alle arbejdstimer trækkes fra i efterlønnen, uanset om du får løn for arbejdet eller ej, og hver time "koster" som udgangspunkt 1/37 af den ugentlige efterløn. Arbejder du fx 10 timer i en uge, får du efterløn for de resterende 27 timer.

Hvis din timeløn er lavere end den gældende omregningssats kr. 200,51, vil modregningen være mere lempelig for de første kr. 33.005, du tjener om året.

Arbejder du som underviser, beregnes fradraget ved at timerne omregnes med en omregningsfaktor.

Har din arbejdsgiver ikke mulighed for at kontrollere din arbejdstid, beregnes fradraget ved at omregne arbejdsindtægten med en omregningssats, der reguleres hvert år. Dette vil fx være tilfældet for mange typer af konsulentarbejde.

Offentlige og private hverv samt sygedagpenge og feriegodtgørelse koster også fradrag i efterlønnen.

Selvstændig på deltid i efterlønsperioden

Hvis du har lyst til at fortsætte med din virksomhed nogle år, men på nedsat tid, kan du søge om efterløn på deltid. Der er flere forskellige muligheder for at arbejde som selvstændig i efterlønsperioden.

Virksomhed på halv tid

Enten skal du arbejde med en fast ugentlig arbejdstid på præcis 18½ time. Eller du skal arbejde op til 962 timer om året og halvere virksomhedens skattepligtige indkomst.

For at du kan få efterløn på halv tid, skal du have drevet selvstændig virksomhed i mindst tre år på fuld tid, lige inden du går på efterløn.

Nedsættelsen af din arbejdstid skal være varig, og den skal dokumenteres. Du kan fx sælge, lukke eller bortforpagte en del af virksomheden, eller du kan nedsætte åbningstiden.

18½ times ordningen

Ud over de muligheder, der er nævnt ovenfor, kan du, hvis du vælger at arbejde præcis 18½ time om ugen, have ansatte. Som dokumentation for nedsættelsen af arbejdstiden, kan du enten ansætte en medarbejder på halv tid eller tage en kompagnon ind – måske med henblik på generationsskifte. På 18½ times ordningen er din indtjening efterlønsordningen uvedkommende. Desværre kan det være svært at bevise, at arbejdstiden bliver på præcis 18½ time om ugen, og en del medlemmer vælger derfor at gå på efterløn på 962 timers ordningen.

962 timers ordningen

Vælger du at arbejde 962 timer fordelt over året, kan du som hovedregel ikke have ansatte, og din skattepligtige indkomst i virksomheden må højst være halvdelen af, hvad den er, inden du går på efterløn. I visse situationer kan man få tilladelse til at ansætte en i én periode.

Spørg DANA om reglerne, hvis du vil arbejde som selvstændig i efterlønsperioden.

Bibeskæftigelse på højst 400 timer om året

Har du lyst til at arbejde i mindre omfang som selvstændig, kan du søge om tilladelse til at arbejde op til 400 timer om året med en bibeskæftigelse. Enten en bibeskæftigelse du har allerede, eller en du begynder på i efterlønsperioden.

Du skal sandsynliggøre, at den samlede arbejdstid i virksomheden kan holdes inden for 400 timer om året. Det gælder din egen og evt. ansattes sammenlagte arbejdstid. Og det skal være sandsynligt, at virksomhedens indtægt (dækningsbidraget) ikke overstiger 68.070 kr. om året.

Enkeltstående opgaver som selvstændig

Hvis du vil påtage dig en opgave som selvstændig uden at fortsætte eller etablere en virksomhed, skal du også have en tilladelse på forhånd. Opgaven skal løses inden for seks måneder, og det samlede tidsforbrug må ikke overstige 400 timer. Der er ingen maksimumgrænse for indtjeningen ved arbejdsopgaven.

Frivilligt ulønnet arbejde

Frivilligt ulønnet arbejde er arbejde, der udføres i frivillige organisationer, foreninger eller lignende, og som udføres uden, at du er ansat på sædvanlig vis, fx en organisation med et socialt eller humanitært sigte. Dette arbejde medfører normalt ikke fradrag i efterlønnen, men spørg os forinden.

Fx har du mulighed for at:

- ekspedere i genbrugsbutikker under humanitære organisationer, fx Røde Kors og Folkekirkens Nødhjælp

- sortere tøj til nødhjælp
- udføre rådgivning, herunder telefonrådgivning, der ikke kræver eller forudsætter særlig uddannelse
- lave forefaldende arbejde i sociale cafeer eller medborgerhuse
- være besøgsven eller indkøbshjælp.

Dette kan du gøre lige så mange timer, du vil, hvis arbejdet ikke udbydes som almindeligt lønnet arbejde.

Pensioner

Næsten alle pensioner medfører fradrag i efterlønnen. Pensioner, der oprettes efter du fylder 60, har dog ingen betydning, medmindre der er tale om en såkaldt ophørs pension (§15A-pension). Fradraget er afhængigt af, hvornår du går på efterløn og hvilke typer pensioner, du har. Læs mere om dette emne på vores hjemmeside, www.dana.dk eller i brochuren: Sådan får du efterløn.

Disse indtægter har ikke betydning for efterlønnen:

Indtægt ved salg af virksomhed eller ejendom, indtægter ved erhvervs-mæssig udlejning og bortforpagtning, selvpensioneringskonti, ATP, invaliditetsydelse, indtægt fra hverv som menigt medlem af kommunalbestyrelsen, vederlag som vidne, domsmand, valgtilforordnet eller nævning.

Efterløn i udlandet

For at få efterløn kræves det, at du har fast bopæl i et EØS-land. En postboksadresse er ikke nok.

Du må opholde dig uden for EØS-landene i op til tre måneder pr. kalenderår, men efter mere end tre måneders ophold uden for EØS-landene i samme kalenderår standser vi efterlønnen, indtil du vender tilbage til et EØS-land. Du skal give DANA besked, hvis du planlægger at opholde dig uden for EØS-landene i mere end tre måneder. Du kan ikke få din efterløn overført til en konto uden for EØS-landene.

Sørg for at få personlig vejledning om efterløn i udlandet.

EØS-landene er:

Azorerne (P), Balearerne (Mallorca, Ibiza)(E), Belgien, Bulgarien, Ceuta (E), Cypern (syd-ø), Danmark, De Kanariske øer (E), Estland, Finland, Frankrig, Gibraltar (UK), Grækenland, Guadeloupe (F), Guyana (F), Hebriderne (UK), Holland (incl. Nordsøen1), Irland, Island, Isle of Wight (UK), Italien, Letland, Liechtenstein, Litauen, Luxembourg, Madeira (P), Malta, Martinique (F), Norge, Polen, Portugal, Réunion (F), Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Spanien, Storbritannien og Nordirland, Schweiz (tilknyttet EØS-aftalen), Sverige, Tjekkiet, Tyskland, Ungarn, Østrig, Ålandsøerne (FIN).